

Якщо об'єктами для управління конкурентоспроможністю регіону є люди, установи та організації, матеріальні об'єкти, економічні, соціальні, екологічні та інші процеси життєдіяльності регіону в усіх їх проявах і взаємозв'язках, що впливають на конкурентні позиції регіону [1], то об'єктами для управління фінансовою конкурентоспроможністю регіону є насамперед установи та організації, населення регіону, а також фінансові відносини у регіоні.

Як державно-управлінська категорія «фінансова конкурентоспроможність регіону» має свої особливості. По-перше, фінансова конкурентоспроможність регіону суттєво визначається державним регулюванням, загальними умовами діяльності суб'єктів регіональної фінансової системи, бюджетних установ, а регіональні та місцеві органи влади спільно створюють умови для діяльності суб'єктів регіональної фінансової системи в межах своїх повноважень; по-друге, проявляється в стані економічного розвитку регіону; по-третє, зумовлена цілою низкою зовнішніх чинників.

Список використаних джерел:

1. Дегтярьова І. О. Конкурентоспроможність регіону: стратегічні пріоритети та механізми державного управління : монографія / І. О. Дегтярьова. – К. : НАДУ, 2012. – 368 с.
2. Комплексна Програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року : постанова Національного банку України від 18 черв. 2015 р. № 391. – Режим доступу : www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0391500-15.
3. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : указ Президента України від 12 січ. 2015 р. № 5/2015. – Режим доступу : www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015.
4. Тлумачний словник української мови / уклад. Т. В. Ковальова, Л. П. Коврига. – Х. : Синтекс, 2002. – 672 с.

ТЮРИНА АЛИНА

студентка 3 курсу

Брестского государственного технического университета

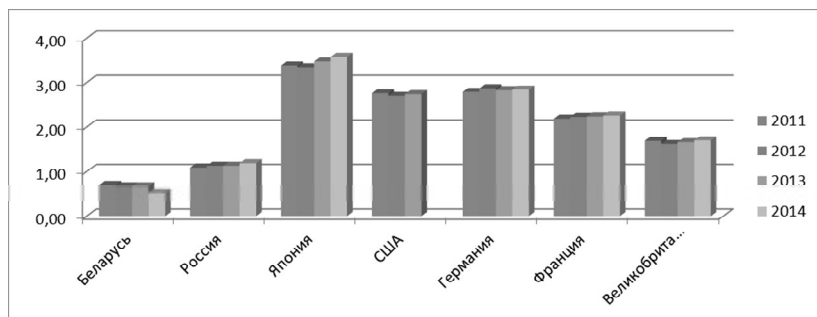
АНАЛИЗ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

Состояние, темпы и направление развития сферы инноваций можно легко определить, проанализировав показатели научной и инновационной деятельности. Именно этому и посвящена данная глава. К основным, наиболее значимым и часто используемым показателям могут быть отнесены:

- внутренние затраты государств на научные исследования и разработки
- структура внутренних затрат на научные исследования и разработки
- отраслевое распределение затрат на технологические инновации
- число инновационно-активных предприятий
- объем отгруженной инновационной продукции и оказанных услуг инновационного характера в общем их объеме
- активность патентной деятельности

– оценка факторов, препятствующих инновациям.

Одним из наиболее важных и оказывающих значительное влияние на состояние Национальной инновационной системы факторов является наукоемкость ВВП (внутреннего валового продукта) страны. Ведь активность и эффективность инновационной деятельности определяются во много объемом финансирования сферы инноваций. Сравнение внутренних затрат на научные исследования и разработки представлено на диаграмме (рис. 1).

Рис. 1. Внутренние затраты на научные исследования и разработки [1]

На диаграмме явно прослеживается тенденция увеличения наукоемкости ВВП таких стран как Япония, Германия, США, Франция и Великобритания. Доля внутренних затрат в Республике Беларусь на науку, научные исследования и разработки с каждым годом лишь снижается. Со значения 0,70 в 2011 году до 0,52 в 2014 году.

Эффективность осуществленных инвестиций зависит не только от их размера, но и от направления их применения. По данному признаку выделяют текущие и капитальные затраты. Данные статистики свидетельствуют о превышении текущих затрат над капитальными в несколько раз. Данный факт не оказывает значительного негативного влияния на сферу инноваций. Но из этого следует, что лишь малая доля затрат на научные исследования и разработки приходится на обновление основных фондов. То есть основные средства, применяемые в научной и инновационной деятельности, характеризуются высокой степенью физического и морального износа. А это отрицательно сказывается на качестве, новизне и масштабе осуществляемых разработок.

Объем отгруженной инновационной продукции и доля инновационной продукции в общем объеме отгруженной продукции являются важными показателями при анализе состояния сферы инноваций. Их уровень указывает на интенсивность внедрения новаций в производство, способность страны к удовлетворению внутренних потребностей в инновационной продукции и экспортный потенциал государства относительно инновационной продукции. Наблюдается снижение, как общего объема отгруженной продукции, так и инновационной продукции в ее составе. Это свидетельствует, во-первых, о снижении общей производственной активности и уменьшении объемов производства по всем видам продукции. Эта тенденция начала

прослеживаться с 2012 года, когда кризисные явления стали проявляться в полной мере. Данные кризисные явления привели к ухудшению финансового состояния предприятий и связанному с этим снижению объемов производства и сокращению штатов сотрудников.

Во-вторых, данный факт указывает на снижение инновационной активности, что связано с тем же осложнением финансового состояния предприятий. Ведь инновационная деятельность как никакая другая требует большого объема инвестиций, что во время кризиса может позволить себе не каждая организация.

Далее проанализируем активность белорусских предприятий в сфере инноваций и рассмотрим динамику численности инновационно-активных предприятий и их доли в общей численности предприятий Беларуси за последние годы (рис. 2).

Рис. 2. Доля инновационно-активных предприятий [1]

Прослеживается тенденция уменьшения числа и доли инновационно-активных предприятий в течение анализируемого периода. Это может объясняться рядом причин.

1. Предприятие может быть ликвидировано в связи с наступлением состояния банкротства. В таком случае организация перестает существовать вовсе. Но возможен и другой вариант.

2. В настоящее время, когда кризисные явления наблюдаются повсеместно, существует большая степень неопределенности и высокий уровень риска. Эти угрозы побуждают предприятие отказаться от осуществления довольно рискованной и капиталоемкой инновационной деятельности и перейти к более традиционной и надежной. В данном случае предприятие продолжает свое существование, но просто меняет направление своей деятельности.

Статистические данные свидетельствуют о снижении, как числа выданных патентов, так и числа поданных заявок. Данный факт подтверждает снижение изобретательской активности. Причиной данного явления выступает в большинстве случаев дефицит денежных средств при одновременной дороговизне и трудоемкости планируемых исследований и разработок.

Сложившаяся тенденция снижения инновационной активности, уменьшения числа инновационно-активных предприятий и числа регистрируемых патентов должна объясняться наличием ряда факторов, оказывающих негативное воздействие на развитие сферы инноваций. Это может быть влияние различного типа: экономическое, политическое, демографическое, а также влияние состояния внутренней среды

предприятия, среди которых финансовые проблемы, высокая степень риска инновационной деятельности и др.

Список использованной литературы:

1. Статистический ежегодник Республики Беларусь – Мн. : 2016. – 518 с.

ШЕВЧЕНКО ЛІЛІЯ

к. е. н., доцент,

*доцент кафедри економіки та регіональної економічної політики
Дніпропетровського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України*

КУРІННИЙ ОЛЕКСАНДР

к. е. н., доцент,

*доцент кафедри економіки та регіональної економічної політики
Дніпропетровського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України*

МАТВЕСВА ОЛЬГА

к. держ. упр.,

*доцент кафедри економіки та регіональної економічної політики
Дніпропетровського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України*

**РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ПОСИЛЕННІ ФАКТОРУ
ІННОВАЦІЙНОСТІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ТЕРИТОРІЙ**

Сьогодні Україна еволюціонувала до етапу визнання необхідності розбудови такої системи виваженого інноваційного розвитку, яка, з одного боку, урахувала б провідний світовий досвід та кращі практики реалізації інновацій у виробничій діяльності, державному управлінні та мала можливість їх практичної імплементації; з іншого – відповідала б сучасним реаліям і підкріплювалася відповідною нормативно-правовою базою, що поєднує соціальні інтереси з економічними та враховує потребу збереження довкілля від руйнівного впливу процесу поєднання таких інтересів у загальнонаціональному масштабі.

Ураховуючи проголошений державою курс на європейську інтеграцію та прийняту концепцію сталого розвитку [1], основною вимогою щодо його забезпечення є формування відповідної економічної структури, запровадження нової моделі її організації, яка базується на ідеології «розумної» економіки соціально-орієнтованого типу, що виключає слідування застарілій концептуальній меті ринкової економіки щодо споживання заради споживання.

Усвідомлюючи кризовість ситуації, що склалася в Україні, слід визнати, що перехід держави до засад сталого розвитку стримується величезним баластом проблем, які з роками поступово накопичувалися, нашаровувалися одна на одну, і сьогодні найбільш гостро відчуються саме на рівні територіальних громад – головних провідників суспільних змін. До таких проблем, на переконання І. А. Чикаренко, слід віднести слабку консолідацію української нації як добре організованої, цілеспрямованої сили, що буде своє майбутнє на основі національних